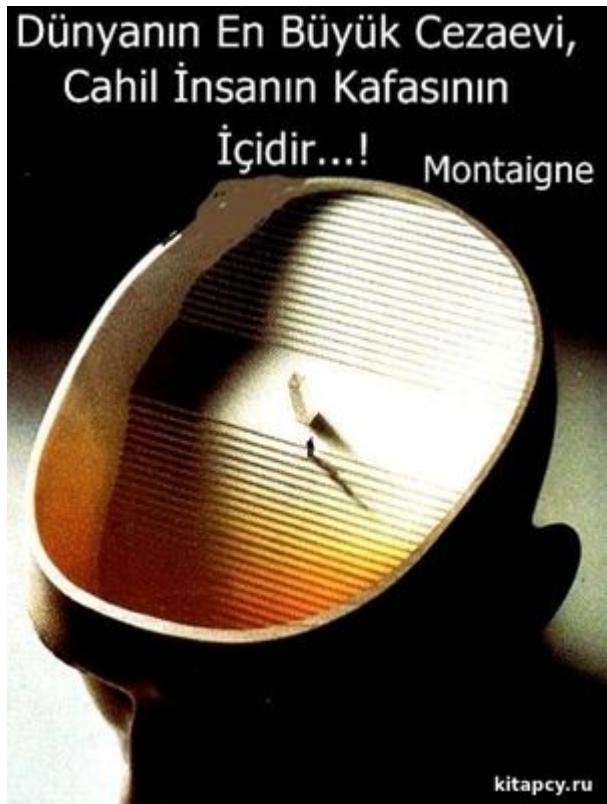

Gusaýjak ýaly bolýaryn

Category: Goşgular, Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 24 января, 2025

Gusaýjak ýaly bolýaryn GUSAÝJAK ÝALY BOLÝARYN

Taryhdan bilyän zatlary ýok.

"NATO... NATO..." diýip, ellerini owkalaşyp durlar. Ne köp magşugy bar eken-ay bu harby paktyň!

Serediň. Düýni içgin öwrenmezden gelejegi gurup bolmaýar: Demokratik partiýa-Menderes höküməti NATO-nyň düzümine girjek bolup hars urdy.

Mejlise geňeşmezden koreý ursuna esger ugratdy. Jemi 14 мүн 936 esger Koreýa gitdi. Şolaryň 721-i wepat boldy, 175-i dereksiz ýitdi, 234-i ýesir düşdi we 2 мүн 147-si ýaralandı...

Nazym Hikmet goşgularynyň birinde bu barada şeýle diýipdi:

«Meni,

uniwersitetli ätiýaçdaky ofiseri,

Koreýada harçladyñyz, Adnan beý.

Elleriňiz itdi meni ölüme,

Ýympyk hem çyglyja myssyk ellerňiz...»

Günbataryň gözüne ilmek üçin «ýurtda kommunizm howpy bar» diýip, sungat adamlaryndan, ýazyjy-şahyrlardan, alymlardan 167 cepçi kanuny bozmakda aýyplanyp, türmä salyndy...

SSSR-iň Kars-Ardahany almak isleýändigi baradaky gara propogandasy ara salym salman ýöredildi.

Bulara NATO ynandymy? ABŞ-nyň Syýasy meýilnamalaşdyrma uprawleniýesi 1950-nji ýylyň 29-nji awgustynda «NATO-nyň agzalygy üçin Türkiýäniň talaby» sözbaşyly degerlendirmesinde Sowet Soýuzynyň türk araçäginde haýsydyr bir harby üýşmeleñiniň bardygy barada hiç hili maglumat ýokdugyny, Türkiýäniň NATO agzalygy baradaky talabynyň diňe içerki syýasaty bilen baglanyşykly gaýgylaryndan gelip çykýandygyny, Türkiýäniň Koreýa esger ugradyp, ABŞ-dan sylag almak isleýändigini ýazdy...

Ahyrynda!

ABŞ-nyň Trumen doktrinası we Marşall kömegi bilen başlan prosedura bu ýurduň NATO kabul edilmegi baradaky teklibi bilen ýetjek derejesine ýetdi.

Emma, Türkiýäniň agzalygy aňsat bolmady:

• **DÜÝN GARŞYDLAR**

ABŞ-nyň «Türkiýäni NATO alalyň» teklibine käbir ýurtlar garşylyk bildirdi!

Norwegiýa, Daniýa, Gollandiýa, Belgiýa Türkiýäniň NATO alynmagyna serhet goňsusy SSSR-iň garşylyk görkezjegini we munuň uruş turuzma ähtimallygynyň ýokarydygyny nygtap, garşy çykdy.

Eýse... düýn şu tutarygy öňe süren ýurtlar häzir näme üçin Şwesiýanyň we Finlandiýanyň NATO alynmagyny oňlaýar?

Düýn SSSR-iň gižzelenmezligine ähmiýet berýän bu ýurtlar indi näme üçin Russiýany gižzelemek isleýär?

Şol eserdeňlik şu günki gün näme sebäpli görkezilenok?

Bilýänsiňiz:

Russiýa NATO-nyň özüne tarap giňemesinden ynjalyksyzlanýandygyny ýigrimi ýyl bări aýdyp gelýär. Muňa garamazdan NATO äwmezeklik bilen nämüçin Russiýany gižzeläp,

jenaýat edýär!

Türkiýäniň NAT0 alynmagyna düýn garşy çykanlar sowet tarapdarydy? Ýok.

Şwesiýanyň we Finlandiýanyň şu gün NAT0 alynmagyna garşy çykýanlara näme üçin «rus tarapdary» diýilýär?

Ýeri bolýa, men Türkiýäniň NAT0 girişini ýazmagy dowam etdireýin:

Hawa, NAT0 goşulandan soň näme bolanmyş? Kagyz ýüzüne seretseň-ä, bu «howpsuzlyk» şertnamasy...

Eýse munuň öwezine nämeleri berýäñiz? Ya-da bu berjek zatlarynyz sebäpli ýurduň howpsuzlygyny howp astyna alýaňyzmy? Bularyň barsynы ýazaýyn, onsoň siz taryhyň čaňly sahypalarynda galanlary okap, şu günki güne çyra tutuň:

• **OSMANLA MEÑZEŞİ**

Türkiýe NAT0 girdi. Emma agzalyk boýunça şertnamanyň ähli şertlerine ABŞ bilen bile gol çekdi!

Meselem: Türkiýedäki ABŞ-nyň Harby kömek edarasynyň personalyna NATO Güýçleriniň statusy şertnamasynyň talaplarynyň geçiriljekdigi baradaky şertnama.

Muňa laýyklykda Türkiýede ýerleşen harby desgalardaky, bazalardaky amerikan esgeri NAT0-nyň däl-de, ABŞ-nyň tabynlygynda bolmalydy!

Ýokary Mejlisiň gün tertibinde sese goýulmadyk Harby desgalar baradaky şertnama, Injirlik bazasy bilen birlikde Türkiýedäki harby bazalaryny ulanylyşy hakyndady. Amerikanlar Türkiýede islän ýerlerinde baza gurup bilmelidi. ABŞ-na islän wagty bazalaryny ulaltmaga, serişde toplamaga hukuk berildi.

Şeýle-de Mejlise görkezilmedik 2-nji madda laýyklykda ýurdumya geljek amerikan goşun bölümleri üçin türk hökümetinden rugsat alynmaly-da däldi! Bu goşun bölümleriniň ýurda girişi ýaly çykyşy-da hökümete mälim edilmeli däldi!

Ýene nähili gör lähetler... Bu ýerde amerikanlar eden bidüzgüncilikleri sebäpli diňe öz derňew düzgünleriniň çägindé jogapkärçilige çekilmelidi...

Doly garaşsyz Türkiýe birnäçe ýyldan soň suňa meñzeş

şertnamalar arkaly Osmanlynny çöküše alyp baran – boýun sunujylykly döwlet gurluşyna gaýtadan dolap äkidildi!

Ine, NAT0 diýleni şudur!..

NAT0-ny alkyşlamazdan öñinçä taryhy prosesleri gowja öwreniň.

Munuň özi kolonial şertnamadyr.

Galyberse-de, NAT0-nyň ýetmiş ýylyň dowamynnda ýurdumyzda nämeleri gaýyrandygyny mazaly öwreniň.

Sagçylar bilen çepçileriň arasyна sim çekildi. Legal däl «Gladio» toparynyň eli bilen Gresiyádan Italiýa çenli ýürtlarda ganly aktlary, provokasiýalary gurnady.

Zol «demokratiýa» sözüne duwlansa-da, Portugaliýadaky Salazar ýaly faşist diktatorlara arka çykdy. Türkiyedäki harby döwlet agdarlyşyklaryny goldady. FETÖ-nyň «Ergenekon-Balýoz» prosesi bilen başlan we 15-nji iýula çenli uzaýan operasiýalaryna-zarbalaryna jyňkynam çykarmady.

NAT0 ýürtlarynyň PKK-ä goldaw bermegine göz ýumdy.

Uzatmaýyn... Kimdir biriniň NAT0-ny öwýänini eşitsem, göz öňüme şu ýazanlarym gelýär we gusaýjak ýaly bolýaryn.

Ýetmiş ýylда adamlarymyzyň erk-eradasyny ýok edip, ýesir aldylar, özlerine aňk bolup durar ýaly etdiler. Haýp.

Soner YALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 01.06.2022 ý. Publisistika